

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sifre Kodesh

‘im targumim u-ve’urim mi-meḥabrim shonim

Sefer Yesha‘yah

Landau, Moses I. Landau, Moses I.

Prag, 598 [1837 oder 1838]

בי היעשי

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9106

(יד) ועפו בכתף פלשתים
 ימ' יעופו וירולו ישראל שנס
 אחד על הפלשתי אשר הם
 במערב' של ארץ ישראל
 וכנשו את ארלם כמו דרך
 ירלמו שכמה (הושע ו')
 שנס א' (לפני ג') וכן ת"י
 ויתחברון בתף חד למימתי
 פלישתאי די במערבא:
 ובני עמון משמעתם •
 כתרגמו ישמעון להון
 מקבלין מנותם עליהם:
 (טו) והמרי' ליכשו כדי
 שיעברו בו גליות ישראל
 ממנרים: על הנהר. נהר
 פרט לעבור בו גליות אשור:
 נעים רוחו • אין לו דמיון
 במקר' ולפי הענין יפטר
 בחזק רוחו: לשבעה נחלי'.
 לשבע' גורי' לעבור בו שבע
 גליות האמורות למעלה
 מאשור וממכרים וגו' ומאיי
 הים אינו מאותו לד:
 והדריך • בתוכו את
 הגליות: בנעלים • ביבשה:
 (טז) והיתה מסלה בתוך
 המים לשאר עמו:

(יד) ועפו בכתף פלשתים ימה
 יחדו יכזו את בני קדם
 אדום ומואב משלוח ידם
 ובני עמון משמעתם:
 (טו) והחרים יהוה את לשון ים-
 מצרים
 והניף ידו על הנהר
 בעים רוחו
 והכהו לשבעה נחלים
 והדריך בנעלים:
 (טז) והיתה מסלה לשאר עמו
 אשר ישאר מאשור
 כאשר היתה לישראל
 ביום ערתו מארץ מצרים:

יב

(א) ואמרת ביום ההוא
 אודך יהוה כי אנפת בך
 ישב אפק ותנהמני:
 (ב) הנה אל ישועתי
 אבטח ולא אפחד
 כי עזי וזמרת יהוה יהוה
 ויהי לי לישועה:

יב (א) ואמרת • כנאוךך
 את האומות שנדונין
 למרסו ולדראון: אודך ה'
 כי אנפת בך והגליתני וכפר
 גלותי עלי ועתה נרלם עוני
 וישב אפק ותנהמני • וי"ת
 אודך ה' כי חטאתי לך ועל
 כן אנפת בך ולולי רחמך
 לא הייתי כדאי לשוב אפק
 ולנחמני והנה שן אפק
 ממני: (ב) עזי וזמרת יהוה
 ה' • עז ושנח של הקב"ה
 הוא היה לי לישועה • ואין
 לפרש עזי עוז שלי שלא
 מלינו במקר' עזי נקוד

ושאבתם

חטף קמץ אלא שורק עזי חץ משלש מקומות שהוא סמוך אלל וזמרת ולא וזמרת כמו וזמרת
 אלא על כרחך וזמרת דבוק הוא לחיבה של אחריו לנך אני אומר שאין יו"ד של עזי אלא כמו
 יו"ד של שוכני סנה (דברים ל"ג): יה ה' • עד הנה היה שמו חלוק ובמספלתו של עמלק נעשה
 שלם וכן הוא אומר כי יד על כס יה (שמות י"ז) אין הנסא שלם ואין השם שלם עד שחבא מלחמה
 לה' בעמלק: ויהי לי לישועה • כמו היה לי לישועה ודרך מקראות לדבר כן כמותו אשר לא שם
 לבו

(יד) אונר זיא פליעגען מיט פֿעראיינטער קראַפֿט גען פלשחים נאָך וועסטען,

צוזאַממען פלינדערן זיא דיא זאָהנע דעס אָריענטס, אדום אונר מאכ איזט דער ווירפֿעל איהרער האַנד, אונר דיא קינדער עמוֹן'ס זינד איהנען געהאָרואַם.

(טו) אונר עס צערשטאַרט דער הערר דיא צונגע דעס מעערעס פֿאַן מצרים,

אונר שווינגט זיינע האַנד אָב דעם שטראַמע מיט דער פֿורבֿטבאַרקייט זיינעם שטורמעס,

אונר שלאָגט איהן אין זעבען באַנע, דאַס מאַן איהן בעטריטט מיט שוהען.

(טז) אונר עס ווירר איינעבאַהן דעם רעסטע זיינעם פֿאַלקעס, דער איבריג בלייבט אויס אשור,

וויא זיא געוועזען פֿיר ישראל צור צייט זיינעם אויסצוגעס אויס דעם לאַנדע מצרים.

יב

(א) אונר דוא שפּריכסט דאָן אַן יענעם טאַגע: „איך פּריווע דייך עוויגער, דאַס דוא געצירנט מיר,

„אַבגעווענדעט האַט זיך דיין צאָרן, אונר דוא טראָף סטעסט מייך.

(ב) „זיעהע, גאַטט איזט מיין הייל, „איך פֿערטרויע אונר ניממער פּירכטע איך,

„דען מיין זיעג אונר מיין זאַיטענשפּיעל איזט יח, „אינר ער וואַרד מיר צור רעטטונג.“

אונר

חשנ הראב"ע שהנוונה האנאים אשר ליהודה. (יד) ועשו, הרב תרגם כדעת רש"י ויונתן שענינו כי יהודה ואפרים יעופו שנס אחד על פלשתיים שהם למערב ח"י, והמה היומני אז כוונתם לישראל כידוע מספרי הקדש. משלוח ידם, ששלחו נהם ישראל ידיהם לכל אשר ירלו (רד"ק) חבין מזה תרגו' הרב(ו) ווירפֿעל איהרער החנר) כמו שיקח האדם דבר ויפליגוהו כחות נפשו לכל עבר וכל אשר יחפון. משמעם, יסורו אל משמעת', או תחת משמעת' (ראב"ע). (טו) והחרים, ויכרת, כמו כל חרס, שיעברו בו ישראל בניגשה (הנ"ל). לשון ים מצרים, הוא ים סוף, ולשון ים הוא כמו שיאמר הלוועז: מעערלונגע, למנדלונגע. ואמר הנביא שה' יקדע להם הים ויעשה עמהם נפלאות כביום עלותם מארץ מצרים. והניף, הנה בלאתם ממלכים נטם משה את ידו, אבל בגאולה הזאת הקב"ה בעים רוחו, המפרשים אמרו שאין לו ריע, ופתרו לפי מקומו בחזק, והרב תרגם כפי דעת קלח חבמי העמים שהוא לשון איוס נאל"ף, כלומר ברוח סועה וסער, והוא כענין ויולך ה' את הים ברוח קדים עזה (שמות י"ד כ"א). לשבעה בחלים, ע"ד גומא, כמו שבע על חטאותיכם (ויקרא כ"ו י"ח) וכדומה, כלומר לחלים רבים כדי שיהיה דרך בין נחל לנחל לעבור (מרד"ק), ובן נאמר (תהלים קל"ו י"ג) לגוזר ים סוף לגזרים. והדריך, אמר הראב"ע: פעל יוצא לשני פעולים, ע"כ, ותהיה הכוונה לדעתו שה' ידריך את עמו בחוך הנהר, והנהר ג"כ פעול כמו ויענירם את הנחל, אבל לדעת הרד"ק בשראים הוא פועל עומד (דרכו בו) כמו לא סדריכוהו בני שחן (איוב כ"ח ח') והוא פעל סתמי כמו שתרגם הרב. בנעלים, ידוע כי הנעלים נימים ההם היו רק חמיבת עור קשורה בפתילים על נפות הרגל, והיה מדרבם לחלון אותם אס יעברו נימים. (טז) ישאר מאשור, אמר הרד"ק כי אותם שהם נאשור הוא דרך ישרה לעבור בנהר פרת של [נ"ל חל] ארץ ישראל, ע"כ. ולי נראה שהזכיר אשור בפרט בעבור לחות לשון נופל על לשון ישאר מאשור.

(א) ואמרת, כאשר אז ישיר משה ובני ישראל בן גס ואמרו גאוליה' שירה. כי אנסח, הראב"ע פירש כי אב"ם שאנסת בני ישנ אסך, כמו רפזה נפשי כד מטאחי לך,

אע"פ שמתאחי לך, ולדעת הרב היא כפשוטה, כי על זאת אודה יה כי יסרני ואוסר. (ב) חנה אל, כאלו יורה עליו באנבע ואמר: ראה זה אל ישועתי (וע"ד זה אלי ואנוהו' שמות ע"ו ב') ולכן אנטח ולא אסמך. עוי, הועתק האמר הזה משירת הים.

ושאנחם

לבו וגו' ויעזוב את עבדיו
 ואת מקנהו (שס ט') ועוד
 בדברי הימים (ב' י') ובני
 ישראל היושבים בערי
 יהודה ומלוך עליהם
 רחבעם היה לו לומר
 מלך עליהם רחבעם:
 (ג) ושאתם - ותקבלון
 אולפן חדת: ממעיני
 הישועה. כי ירחיב לבם על
 ידי ישועה הנאה להם
 ויתגלו להם רזי התור'
 שנשתבחו בגלות ע"י הכרז':
 (ד) עלילותיו. מעלליו:
 הזכירו. לשבח כי נשגב הוא:

(ג) וישאבתם מים בששון
 ממעיני הישועה:
 (ד) ואמרתם ביום ההוא
 הודו ליהוה קראו בשמו
 הודיעו בעמים עלילותיו
 הזכירו כי נשגב שמו:
 (ה) זמרו יהוה כי גאות עשה
 מידעת זאת בכל הארץ:
 (ו) צהקי ורגי יושבת ציון
 כי גדול בקרבך קדוש ישראל:

יג (א) משא בבל. משא
 פורענות שעל בבל:
 (ב) על הר נאפה שאונם.
 להקבץ על הר שקט ובוטח
 בשופי שאונם לגוי' והרימו
 קול לנקבלים שיבאו עליו:
 להם הניסו יד. לרחוקים
 שאין יכולי' לשמוע ויראו
 אות הנפ'סיד ויבאו בפתחי
 נדיבים של שרי בבל: פתחי.
 כמו בפתחי כמו ותשכ בית
 אבי' (בראש' ל"א) הנפתר
 בבית אביה. ומנחם בן
 סרוק פתר חרב' כמו והמה
 פתחות (תהלים ק"ה):
 (ג) אני לויתי למקדשי.
 שיבאו ויתחילו להתגרות
 גם זהם פרס ומדי אנשי
 כורש ודריוש שזמנתי' לכך:
 קראתי גבורי לאפי. לעשות
 חרון אפי בהם שהם עליו
 גאותי שאני מתפאר בהם:
 ובלי

יג

(א) משא בבל אשר חזה ישעיהו
 בן אמוץ:
 (ב) על הר נאפה שאונם
 הרימו קול להם הניפו יד
 ויבאו פתחי נדיבים:
 (ג) אני צויתי למקדשי
 גם קראתי גבורי לאפי
 עליוי גאותי:

קול

מודעת קרי

ב א ו ר

(ג) וישאבתם, גם זה מן השיר, המזכיר יקראו אל העם כי ישאנו מים בששין, והרד"ק
 אמר שהוא דרך משל כשואב מים מן המעין שלא יפסקו מימיו, וכן דעת הראב"ע, ולדעתו
 הכוונה על עולי גולה אשר יעבדו נאמן מלחה במדבר ישמון כי ילכו בלילות נהר, וכמו
 שאמר אפתח על שפיים נהרות וגו' אשים מדבר לאנש מים (להלן מ"א י"ח), וגם זה הוא כמו
 שקרים